

Deskriptiv analyse:

Udviklingen i kontanthjælpsmodtagere mv. med ordinære løntimer fordelt på brancher

Marts 2019

Analysens hovedkonklusioner

- Der er sket en stigning i antallet af personer i kontanthjælpssystemet med småjob i alle brancher. Det største bidrag kommer fra stigningen i branchen "Handel og Transport."
 - I både april 2016 og april 2018 var det primært brancherne 'Handel og Transport mv.', 'Erhvervsservice' og 'Offentlig administration, Undervisning og Sundhed', hvor personer i kontanthjælpssystemet havde et småjob.
 - Andelen af personer med småjob i brancherne 'Handel og Transport mv.', 'Erhvervsservice' og 'Offentlig Administration, Undervisning og Sundhed' er steget på tværs af oprindelsesgrupper. Stigningen har været størst for personer med ikke-vestlig oprindelse og lavest for personer med vestlig-oprindelse i alle tre brancher.
 - Sammenlignet med den samlede lønmodtagerbeskæftigelse er andelen af personer i kontanthjælpssystemet med småjob overrepræsenteret i brancherne 'Handel og Transport mv.' og 'Erhvervsservice'.
 - Andelen af personer med småjob er steget mere end den samlede lønmodtagerbeskæftigelse i branchen 'Handel og Transport mv.'.
-

1. Personer i kontanthjælpssystemet med småjob

Denne analyse undersøger udviklingen i antallet af kontanthjælps-, uddannelseshjælps- og integrationsydelsesmodtagere med ordinær beskæftigelse (småjob) fra april 2016 til april 2018 fordelt på branche og herkomst. Der ses på samme måned i de to udvalgte år for at tage højde for sæson, og eftersom 225-timersreglen blev indført i april 2016, er april måned valgt.

Analysen ser dermed på udviklingen i andelen med småjob¹ siden Jobreform fase 1 trådte i kraft. Jobreform fase 1 indførte både et nyt kontanthjælpsloft, og et beskæftigelseskrav med 225-timersreglen (se boks 1). Analysen bygger udelukkende på deskriptive opgørelser, hvorfor det ikke kan konkluderes, at udviklingen i antallet af kontanthjælpsmodtagere med ordinær beskæftigelse direkte hænger sammen med indførslen af kontanthjælpsloftet og 225-timersreglen. Udviklingen kan bl.a. være påvirket af udviklingen i konjunkturerne.

Flest ansatte i småjob i branchen 'Handel og Transport mv.'

I perioden april 2016 til april 2018 er antallet af personer i kontanthjælpssystemet faldet med ca. 25.500 berørte personer. I samme periode er antallet af personer i kontanthjælpssystemet med ordinære løntimer (småjob) steget med godt 2.300 personer, hvoraf godt 1.000 af dem er i branchen 'Handel og Transport mv.', *jf. tabel A i bilag*. Faldet i antallet af personer i kontanthjælpssystemet og stigningen i antallet med småjob betyder, at *andelen* af personer i kontanthjælpssystemet med småjob er steget fra 4,7 pct. til 7,3 pct., hvilket svarer til en stigning i andelen på 54,7 pct².

I både april 2016 og april 2018 var det primært brancherne 'Handel og Transport mv.', 'Erhvervsservice' og 'Offentlig Administration, Undervisning og Sundhed', hvor personer i kontanthjælpssystemet havde et småjob, *jf. figur 1*. I april 2018 havde f.eks. 2,4 pct. af personerne i kontanthjælpssystemet småjob i branchen 'Handel og Transport mv.', svarende til 32,6 procent af personer med et småjob.

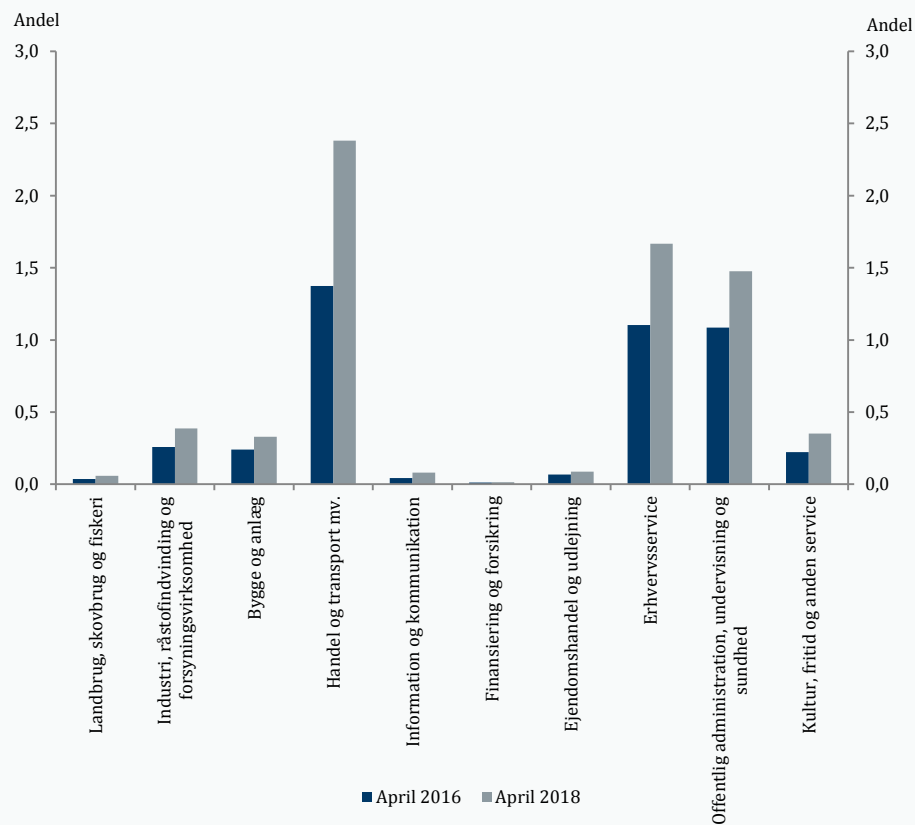
Antallet af personer i kontanthjælpssystemet som arbejder i et småjob er steget i alle 10 brancher. Sammenlignet med april 2016 er både *andelen* og *antallet* af personer i kontanthjælpssystemet med småjob steget mest for personer i branchen 'Handel og Transport mv.'.

¹ Småjob er defineret ved: Personer der i samme givne periode har fået udbetalt offentlig forsørgelsesydelse og løn for ordinær beskæftigelse. Ordinære løntimer defineres som måneder med en lønbetaling højere end 0 kr. og under 65.000 kr., dog må der ikke i samme måned være en lønbetaling på over 15.000 kr. og samtidigt en registreret beskæftigelse over 150 timer. Dvs. en person ikke indgår i opgørelsen, hvis vedkommende har løn over 15.000 kr. pr. måned og har over 150 timers beskæftigelse, da dette defineres som fuldtidsbeskæftigelse.

² Se analyse fra Beskæftigelsesministeriet, <https://bm.dk/media/9428/deskriptiv-analyse-udviklingen-i-kontanthjaelpsmodtagere-mv-med-ordinaere.pdf>

Figur 1

Andel i kontanthjælpssystemet med ordinære løntimer fordelt på brancher

Anm.: Opgjort i april måned i året. Personer i kontanthjælpssystemet dækker over kontanthjælps-, uddannelseshjælp- og integrationsydelsesmodtagere. Andelen med uoplyst aktivitet er ikke vist i figuren.

Kilde: Beskæftigelsesministeriet.

Sammenlignet med branchefordelingen for den samlede lønmodtagerbeskæftigelse³ er andelen af personer i kontanthjælpssystemet med småjob overrepræsenteret i brancherne 'Handel og Transport mv.' og 'Erhvervsservice'. Omvendt er andelen af personer i småjob underrepræsenteret i brancherne 'Industri, Råstofudvinding og Forsyningsvirksomhed' og 'Offentlig administration, Undervisning og Sundhed', jf. tabel 1.

Derudover er andelen af kontanthjælpsmodtagere med småjob i branchen 'Handel og Transport mv.' steget betydeligt mere fra april 2016 til april 2018 end den generelle lønmodtagerbeskæftigelse i branchen.

³ Lønmodtagerbeskæftigelsen er en samlet opgørelse af antal personer med lønmodtagerjob, og derfor er personer med småjob som defineret i denne analyse, en delmængde af den samlede lønmodtagerbeskæftigelse.

Tabel 1

Beskæftigelse fordelt på brancher

	Lønmodtagere i alt			Personer i kontanthjælpssystemet		
	April 2016 (andel)	April 2018 (andel)	Udvikling i andelen fra april 2016 til april 2018 (pct. point)	April 2016 (andel)	April 2018 (andel)	Udvikling i andelen fra april 2016 til april 2018 (pct. point)
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1,5	1,6	0,0	0,8	0,8	0,0
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	12,1	12,1	0,0	5,5	5,3	-0,2
Bygge og anlæg	5,6	5,9	0,3	5,1	4,5	-0,6
Handel og transport mv.	24,9	25,0	0,1	29,1	32,6	3,5
Information og kommunikation	3,8	3,9	0,1	0,9	1,1	0,2
Finansiering og forsikring	3,0	3,0	0,0	0,3	0,2	-0,1
Ejendomshandel og udlejning	1,4	1,4	0,0	1,4	1,2	-0,2
Erhvervsservice	10,9	11,0	0,2	23,3	22,8	-0,6
Offentlig administration, un- dervisning og sundhed	32,5	31,8	-0,7	22,9	20,2	-2,8
Kultur, fritid og anden service	4,2	4,3	0,1	4,7	4,8	0,1
Beskæftigelse, uoplyst aktivitet	0,0	0,0	0,0	6,0	6,6	0,6
I alt	100,0	100,0	-	100,0	100,0	-

Anm.: Opgjort i april måned i året. Personer i kontanthjælpssystemet dækker over kontanthjælps-, uddannelseshjælp- og integrationsydelsesmodtagere.

Kilde: Danmark Statistik og Beskæftigelsesministeriets egne beregninger.

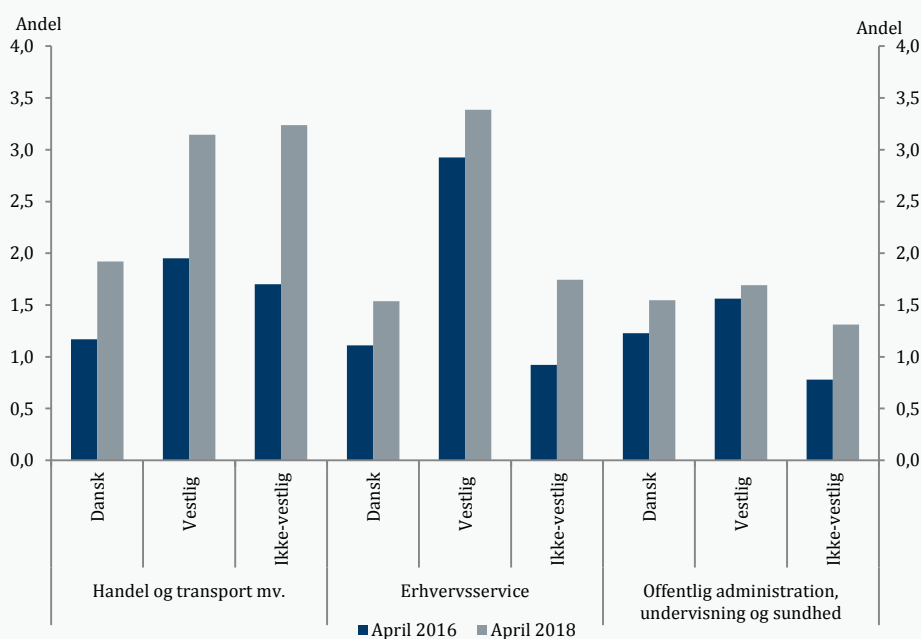
Størst stigning for personer med ikke-vestlig baggrund

Opdelt på herkomst har alle grupper oplevet en stigning i andelen af personer i kontanthjælpssystemet med småjob i brancherne 'Handel og Transport mv.', 'Erhvervsservice' og 'Offentlig Administration, Undervisning og Sundhed' fra april 2016 til april 2018, *jf. figur 2*. Stigningen har dog været størst for personer med ikke-vestlig oprindelse i alle tre brancher.

Fælles for alle tre herkomstgrupper er, at den største absolutte stigning fra april 2016 til april 2018 er sket i branchen 'Handel og Transport mv.'.

Figur 2

Andel i kontanthjælpssystemet med ordinære løntimer fordelt på herkomst og udvalgte brancher

Anm.: Opgjort i april måned i året. Personer i kontanthjælpssystemet dækker over kontanthjælps-, uddannelseshjælp- og integrationsydelsesmodtagere. Vestlig og ikke-vestlig oprindelse dækker både indvandrere og efterkommere.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og egne beregninger.

Boks 1. Jobreform 1 - 225-timers-reglen og kontanthjælpsloftet

Med 225-timersreglen stilles der krav til, at personer på kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp som udgangspunkt skal kunne dokumentere 225 timers ordinær beskæftigelse inden for et år for at bibeholde den fulde ydelse. Med ordinær beskæftigelse menes ustøttet beskæftigelse, hvilket ikke inkluderer løntilskud, virksomhedspraktik og lignende. Reglen omfatter personer, der har modtaget kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp i sammenlagt et år inden for tre år. Dog undtages personer, som ikke vurderes at kunne arbejde 225 timer om året.

Den nedsættelse af ydelsen, der finder sted, hvis beskæftigelseskravet ikke opfyldes, varierer med civilstand og ydelsesniveau. For ugifte gælder, at personer, der modtager ydelser på et lavere niveau end voksensatserne, bliver reduceret med 500 kr. om måneden, mens ugifte på ydelser svarende til voksensatserne reduceres med 1.000 kr. om måneden (2016-niveau ved reformens indførelse). Ugifte personer, som modtager uddannelseshjælp på SU-niveau fritages fra 225-timersreglen. For ægtepar som begge modtager en kontanthjælpsydelse på voksensatser gælder, at hvis den ene eller begge personer i ægteskabet ikke opfylder timekravet, bortfalder den enes hjælp. For ægtepar som begge modtager en kontanthjælpsydelse, der modtager ydelser på et lavere niveau end voksensatsen for kontanthjælpsmodtagere, reduceres den ene ydelse, så ægteparret tilsammen modtager hjælp svarende til én voksensats. Dermed er de direkte ydelseskonsekvenser mellem 500 og 14.575 kr. før skat

(2016-niveau ved reformens indførelse).

225-timersreglen trådte i kraft 1. april 2016 med ydelsesmæssige konsekvenser fra 1. oktober 2016. Det vil sige, at der optjenes beskæftigelsestimer allerede fra 1. april 2016. Reglen indføres, så arbejdskravet er på 113 timer inden for seks måneder fra 1. oktober 2016 til 31. marts 2017. Fra 1. april 2017 er arbejdskravet 225 timer inden for et år.

Fuldtidsbeskæftigede i Danmark arbejder til sammenligning omkring 1.924 timer om året. For eksempel kan kravet for 225-timers-reglen indfries ved at være i beskæftigelse ca. 5 timer om ugen gennem hele året (ekskl. 5 ugers ferie) eller ved ca. 6 ugers fuldtidsbeskæftigelse i løbet af året.

Bilag

Tabel A

Antallet af personer i kontanthjælpssystemet, som har ordinære løntimer i hhv. april 2016 og april 2018, fordelt på brancher

	April 2016	April 2018	Forskel (antal personer)
Landbrug, skovbrug og fiskeri	60	80	20
Industri, råstofindvinding og forsyningsvirksomhed	420	530	110
Bygge og anlæg	390	450	60
Handel og transport mv.	2.230	3.260	1.030
Information og kommunikation	70	110	40
Finansiering og forsikring	20	20	-
Ejendomshandel og udlejning	110	120	10
Erhvervsservice	1.790	2.280	490
Offentlig administration, undervisning og sundhed	1.760	2.020	260
Kultur, fritid og anden service	360	480	120
Beskæftigelse, uoplyst aktivitet	460	660	200
I alt	7.670	10.010	2.340

Anm.: Opgjort i april måned i året. Personer i kontanthjælpssystemet dækker over kontanthjælp-, uddannelseshjælp- og integrationsydelse.

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.